

צ'און תורני שכונ'י

בעז'הי"ת

איגודת ה' של תורה

גליון 651

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח' יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פ'תח ה'ה'ה

כתב בספר חובות הלבבות – השער הששי – שער הכניעה – פרק ז: הרבה בני אדם יבואו ליום החשבון, וכשמראים להם מעשיהם, ימצאו בספר זכיותם זכיות שלא עשו אותן, ויאמרו: לא עשינו אותן, ויאמר להם: "עשה אותן אשר דיבר בכם וסיפר בגנותכם. וכן כשיחסר מספר זכיות המספרים בגנותם, יבקשו אותן (אותם) בעת ההיא, ויאמר להם: אבדו מכם בעת שדיברתם בפלוני ופלונ'י. וכן יש מהם גם כן שימצאו בספר חובותם חובות שלא עשו, וכשאומרים: לא עשינום, ייאמר להם: נוספו עליכם בעבור פלוני ופלונ'י שדיברתם בם [והתחייבתם בהן מפני שזכיותיכם לא הכריעו], כמו שנאמר (תהלים עט יב): והשב לשכנינו שבעתים אל חיקם חרפתם אשר חרפוך ה'. ועל זה הזהירנו הכתוב באמרו (דברים כד ט): זכור את אשר עשה ה' אלהיך למרים בדרך.

כי כבר נאמר על אחד מן החסידים, שזכרו אותו לרעה, וכיון שהגיעו הדבר, שלח למדבר בו כלי מלא מזמרת ארצו, וכתב אליו: הגיעני, ששלחת לי מנחה מזכיותיך, וגמלתיך בזה". **כך גם אמר המלאך לר"י קארו זלה"ה** כאשר היו בני אדם שקמו כנגדו "בעניין הקימות אשר קמו כנגדך אין להרהר כי הם לא יזיקוך אלא הועילו לך כי שאומר לשון הרע על חברי מנכים לו מזכיותיו ונותנים לזה דבר בו. דבר זה הוא אמת ויצב ואילו היו יודעים בני הדם את זה היו שמחים כאשר שומעים שאומרים עליהם רע כאלו נותנים להם כסף או זהב. על פי זה מבאר החיד"א את שנאמר זאת תהיה תורת המצורע- ביום טהרתו. אימתי תהיה למצורע- למדבר לשון הרע התורה שלמד? רק ביום טהרתו, ביום שישוב בתשובה על מעשיו ויבקש את מחילת חבריו, אזי תשוב אליו כל תורתו מחדש...

שבת שלום
מששון אליעזר פוקס

נאמר בפסוק: "למכה מצרים בבכוריהם". ביאורו של פסוק זה הוא שמצרים בעצמם הכו זה את זה בשבת הגדול בעשור לחודש. בילקוט שמעוני מובא כך: "בשעה ששלח הקב"ה מכת בכורות, אמר לו: בחצות הלילה ומת כל בכור, נכנסו כל הבכורות אצל אבותיהם, ואמרו להם: כל מה שאמר משה הביא עליהם, אין אתם מבקשים שנחיה בואו והוציאו את העברים האלה מביננו, ואם לאו אנו מתים! השיבו להם ואמרו: אפילו כל המצריים מתים אינם יוצאים מכאן. מה עשו? נכנסו כל הבכורות אצל פרעה והיו מצווחין לפרעה ואומרים: בבקשה ממך הוצא את העם הזה שבשבלם רעה תבא עלינו ואלו. אמר לעבדיו: צאו וקפתו שוקיהם של אלו. מה עשו הבכורות? מיד יצאו ונטל כל אחד חרבו והרג את אביו, שנאמר: למכה מצרים בבכוריהם, למכה בכורי מצרים אין כתיב כאן אלא, למכה מצרים בבכוריהם, ששים רבוא הרגו הבכורות באבותיהן". זהו נס נוסף שאירע בשבת הגדול.

בעל ה"פרי צדיק" מקשה מדוע הנס שהרגו בכורי מצרים את הוריהם נקרא "נס גדול", ומקשה: מה שייך אצל השם יתברך נס גדול, וכי היפלא מה' דבר... תשובתו המופלאה היא בפסוק: "נתתי כפרך מצרים... ואתן אדם תחתך ולאומים תחת נפשך", ומבאר: "כאשר יש קטרוג על ישראל חס ושלום, נותן השי"ת כופר תחתם מאומות העולם, ועל ידי זה מתבטל הקטרוג". בהמשך דבריו מסביר: "והיכן מצינו שניתנו המצרים לכופר, הוא מה שהכו הבכורות באבותיהם... ובמדרש מובא ששים רבוא הרגו הבכורות באבותיהם, המספר סוכס למספר בני ישראל ששים רבוא, מפני שזה היה לכופר לישראל שלא יהיה קטרוג עליהם".

זמני השבת
הדלקת נרות **6:43**
מוצאי שבת **7:43**
ר"ת **8:18**

נא לשמור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת התפילה

אָהַל הַהַלְוָה

מקומות החייבים בבדיקה

צריך לבדוק בכל פינות הבית, במקרה, ארונות המטבח, המרפסות, חדר המדרגות, הגינות, ובכל מקום שמכניסים שם חמץ. ויבדוק בכל חדרי הבית, אף אם ברור לו שמעולם לא אכל שם חמץ. וכשיש ילדים קטנים בבית, ברוך ה', יבדוק גם תחת הארונות והמיטות שמא הכניסו שם חמץ, ואפילו אם קשה לו, לא יקוץ בבדיקתו. ואמרו חז"ל כי כגודל הטורח והצער לקיום המצווה כן גודל השכר.

ומסופר על הגאון ה'חתם סופר' שהרבה לבדוק בכל הבית והעליה בכל ארגז וארגז, ובחצר ובגן, ובכל מקום שאפשר באיזו מציאות בעולם להכניס שם חמץ. והיה בודק בכבודו ובעצמו, אף על פי שהיו לו בנים ובנות ובחורי חמד שאפשר לסמוך עליהם, וכן היה מטריח את עצמו גם במה שאינו לפי כבודו- להכניס ראשו אל לול התרנגולים לבדוק היטב.

רכב- אפילו אם אין בדעתו לנסוע ברכב בכל ימי הפסח, צריך לבדוק אותו מחמץ לאור הנר בזהירות (או בפנס), לאחר שיגמור את הבדיקה בבית. משום שעדין חוששים שמא יכנס לשם בפסח, אף על פי שאומר שברור לו שלא יכנס. ואף שמכר את החמץ, עדין צריך לבדוק שלא יישאר שם חמץ בעין, כמו שבדק בבית.

חנות- אדם שיש לו חנות, צריך לבדוק גם כן את החנות מחמץ. ומכל מקום, בברכה שמברך בבית על הבדיקה, פוטר גם את הבדיקה של הרכב והחנות, ולא ידבר עד שיגמור לבדוק את כל המקומות שחייב לבדוקם. ואולם, אם החנות רחוקה מביתו מרחק רב, יכוון בברכה שמברך בביתו לפטור רק את הבדיקה שבביתו, ואז יוכל לברך שנית על הבדיקה שבחנות.

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8444774
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל לחידוש

חידושים ופנינים לשולחן השבת

"זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו"

בספר "חובות הלבבות" (שער הכניעה פ"ז) כתב שהמדבר לשון הרע על חברו, כל זכויותיו של המדבר עוברות לזה שדיברו עליו, וכל עוונותיו של המדובר – עוברות למדבר.

הרב בעל "ארץ צבי", דרש על פי דברי "חובות הלבבות" הללו, שבפסוק שלפנינו נמצא מקור הדרשה הזו, שאימתי תהיה "תורת המצורע" שלמד נחשבת לו כתורה שלו? רק "ביום טהרתו". אבל מה שלמד עד אז, הכל עבר לרשות חברו מאחר שדיבר עליו לשה"ר.

[בספרים הקדושים הדגישו, שאם חוזר אדם בתשובה שלמה על לשון הרע שדיבר בעברו, הרי שגם מצוותיו חוזרות אליו כולן].

"וְשַׁחַט אֶת הַצִּיפור הָאֶחָת אֶל פְּלִי הָרֶשֶׁת"

חמישה דברים נזקק המצורע להביא לטהרתו: עץ ארז, תולעת-שני, אזוב, שתי ציפורים. מהו סודו של מספר זה?

מבאר רבינו הרמח"ל: הצרעת כידוע מגיעה על חטא לשה"ר, והדיבור יוצא מחמישה מוצאות הפה. לכן, כדי לכפר על מה שפגם בחמשת מקורות הדיבור – מביא הוא חמישה דברים לטהרתו.

ואת הציפור האחת שוחטים על "כלי חרס", והסיבה – מבאר הרמח"ל – משום שאדם שדיבר רע על הזולת, אין זה אלא מחמת שנתגאה עליו, והחליט שהוא טוב יותר מהשני, לכן מותר לו כבר לדבר עליו רע. לתקן עניין זה שוחטים את הציפור דווקא לכלי חרס העשוי מהאדמה לרמז לאדם: זכור "כי עפר אתה ואל עפר תשוב", ומה לך להתגאות על חברך...

שבת הגדול – סיפור

מאז הגיע רבי משה יצחק, המגיד מקלם, לסלונים, היה רבי אייזל חריף זצ"ל דורש רק פעמיים בשנה, בשבת הגדול ובשבת שובה, כמנהג הרבנים. פעם דרש רבי אייזל בשבת הגדול, פתח באגדה ועבר להלכה, שילב ענין בענין והגיע לשיעור מצה, האריך בדבריו, הרבה בחידושים חריפים, והיו דבריו מאירים ומשמחים את הלומדים שנהנו מחריפותו הרבה של רבם. היו והתערבו בדבריו, ניסו לסתור בניינו, ורבי אייזל דוחה אותם באמת הבנין הגאונית שבידו. הולך ומוסיף עד אשר הושתקו הלומדים. בפנים מאירות ומסבירות סיים הרב דרשתו ופנה לצאת את בית הכנסת, הלך לבית המדרש, שם התפללו מנחה בשעה הקבועה לכך. כשהגיע ליציאה עכבו עני, ולחש לו: – מה לי אם אדע שיעור מצה כשאין לי לנגד עיני פני מצה? בכספי הקמחא דפסחא נאלצתי לשלם חובות בגלל מחלת אשתי... חזר רבי אייזל לבמה, הזעיק שוב את הקהל ואמר: רבותי, דברים שאמרת בטעות אמרתי, שיעור מצה הוא עד שלכל יהודי בעיר יהיו מצות לו ולבני ביתו. לא נצא ידי מצות מצה אם לא נגיע לשיעור זה.

אהל המעשה

”זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו”

תורת המוציא רע (ויקרא רבה) אחד התלמידים בישיבת סלבודקא ניגש לראש ישיבה, הגאון ר' אייזיק שר, שהיה געואלדיגער מחנך, צדיק גדול, חכימא דיהודאי, ושאל אותו: ”יש לי בעיה גדולה! יש לי תאוה בלתי נשלטת לספר לשון הרע! בפרט סיפורים כאלו שאף אחד לא יודע! הרי זה כל כך מתוק, ממש זיס, צוקער, והתאוה הזאת בוערת בי כמו אש. האם הרביה יכול לתת לי עצה איך להתגבר על זה, ולא להיכשל?” נענה ראש הישיבה ואמר לו: ”אביך היה אצלי לפני שבועיים והתעניין עליך. הוא עשה עלי רושם נהדר, ממש א פיינער מענטש. רציתי לשאול אותך האם גם עליו, על אבא שלך, יש לך תאוה לדבר לשה”ר? ”לא”, השיב התלמיד. על אבא שלי אין לי תאוה לדבר לשון הרע. והאם אתה מרגיש שאתה עומד בפני ’נסיון’ כשאתה לא מדבר עליו? האם אתה מרגיש שאתה ”מתגבר” על תאוה כשאתה נוצר את פיך ביחס אליו”? לא! ביחס לאבא שלי אין לי כל תאוה לדבר. זה אפילו לא נסיון בעבורי. מדוע? האם לאבא שלך אין חסרונות?

אין אדם ללא חסרונות. גם לאבא שלי יש חסרונות, ובכל זאת אין לי כל תאוה לדבר עליו. ולא זו בלבד אלא אם אשמע מישהו שידבר עליו לשון הרע – לא יתן לי הדבר מנוחה, ולא אוכל לישון כל הלילה. תנסה להסביר לי, מדוע? במה שונה הוא מכל אדם אחר? על אבא שלי אני לא רוצה לדבר! אני אוהב אותו! וכשלא רוצים לדבר – לא מדברים. אם כך אתה בעצמך נתת עצה נפלאה איך להתגבר על התאוה ולא לדבר לשון הרע על הזולת: תאהב אותו! אם אתה תאהב אותו – לא תרצה לדבר עליו! וכשלא רוצים לדבר – לא מדברים. רבותי! א געואלדיגער נקדה! א געואלדיגער יסוד! לפלוני יש חסרונות? אז מה? גם לאבא שלך יש חסרונות, גם לכן שלך יש חסרונות! יתרה מכך, גם לך יש חסרונות! ובכל זאת על מי שאוהבים – אין כל תאוה לדבר לשון הרע! (יחי ראובן)

בחג הפסח מחמירים כל בית ישראל בחומרות יתרות, וזאת כדי להינצל מחשש כל דהו של חמץ, אך עלינו להיזהר ולשים שימת לב גדולה לבל חלילה נתפוס הטפל ונניח העיקר, ולא יצא שכרנו בהפסדנו. **לצדיק השר שלום מבעלז** זצ”ל, מייסד השושלת, היתה אם מבוגרת. בליל הסדר התקין הרב לאמו מושב לצדו כדי לכבדה, וַיִּשֶׂם פֶּסַח לְאֵם הַמֶּלֶךְ, לאמא של מלכות.

כשהגיעו ל”שולחן עורך” הוגש לפני הרבנית הצדקת קערת מרק, והיא פוררה לתוכה מצה ואכלה. הזדעזעו החסידים, וזעקו בליבם ”שרויה!”, אך לזאת הם לא ציפו. לאחר שהוגש קערת המרק לאדמו”ר, לקחה אמו מצה ופוררה אף לצלחתו, ואמרה: ”תאכל, בני, זה טעים”. החסידים היו במתח לראות כיצד ינהג רבם, ולהפתעתם הגדולה נענה לה הצדיק בראשו - ואכל!

האדמו”ר הבחין בתמיהתם והסביר: ”מה לכם תמהים? שרויה היא חומרה רחוקה, ואילו כיבוד אב ואם דאורייתא, והוקש כבודם לכבוד המקום. וחששתי מלבייש את אמי בסירובי לאכול ולעבור חלילה על אָרוֹר מְקַלָּה אֲבִיו וְאִמּוֹ.

”וגלח את כל שערו”

סיפר הד”ר הרב משולם הרט: מעשה בבני זוג שלא שמרו מצוות, ולא נפקדו שנים רבות בילדים. הרופאים חיוו דעתם שבדרך הטבע אין להם כל אפשרות להיפקד. בשלב מסוים הציע להם הרופא המטפל, לעלות לביתו של מרן הגר”ח קנייבסקי ולקבל ממנו ברכה. בני הזוג הסכימו, והבעל הגיע לביתו של הגר”ח. כשסיפר את סיפורו הביט בו הגר”ח, וראה שהוא מגודל – שיער. שיערו שגלש על גבו, נראה כשל אשה... פנה אליו הגר”ח ואמר לו: ”אינני מבין כיצד אתה רוצה שיהיו לך ילדים, הרי גם אתה אשה!”... כיון שהיה זה בימי ספירת העומר, אמר לו הגר”ח שבל”ג בעומר ילך להסתפר ובירכו. והנה פלאי-פלאים; הבעל הסתפר, הברכה התקיימה, נגד כל התחזיות של הרופאים. (דרשו)

קצבה מאתול

בתורת המצורע עוסקים אנו השבוע, לאחר שכבר הוסגר על ידי הכהן כדי לראות האם טמא הוא או שמה טהור. וכעת נמצא הוא ביום טהרתו. מדוע דווקא אל הכהן הוא מובא? אמנם צרעת אינה פצע רפואי גרידא שבשלו יש ללכת לרופא. צרעת היא עניין רוחני. אבל עדיין, מדוע לכהן ולא לרב, לדוגמה? ידוע הסיפור על אחד הקיסרים, שבאחד הימים נקלע תוך כדי סערת הקרב לידיהם של אויביו, ומרדף גורלי לחיים ולמוות החל ברחובות העיר. הקיסר נמלט על נפשו בכוחות לא לו, ידוע ידע שאילו ייפול לידיהם צפויים לו חיי שבי קשים והתעללות בלתי פוסקת. החיילים מצידם, חפצו לזכות בעיטור עוז וגבורה משולבים במדליות רבות, הן לא דבר פשוט הוא ללכוד את ראש האויבים בעצמו. כשחש הקיסר שכוחותיו כלים, נכנס לביתו של איכר וביקש ממנו מחסה. בתושייה של רגע הבריק האיכר: הרים את תחתית המיטה המלאה כרים וכסתות, השכיב את הקיסר בתוכה כשמעליו הוא פורש שמיכות אחדות – הותיר לקיסר מרווח צר לנשימה וטרק בחבטה את המיטה למקומה. חיילי הצבא לא וויתרו, ידעו היטב שעתידם תלוי במציאת קיסר הממלכה האויבת. אולם גם כשהגיעו לבית האיכר ובגסות שלפו אותו ממקום מושבו על המיטה וחיפשו תחתיה, לא העלו בדעתם שבתוך המיטה עצמה נמצא הקיסר. לאחר שהסתלקו להם מאוכזבים, חיכה האיכר ליתר ביטחון עוד שעה ושתיים ואז הרים את המיטה מהקיסר נוטף הזיעה הקרה והחממה גם יחד. רחץ אותו, האכילו, השקהו, ולאחר ימים אחדים העניק לו בגדי איכרים בלים ופטרו לשלום. הקיסר רשם את כתובת מיטיבו, ומיד כשניצח במערכה – הורה להביא לפניו את האיכר בכבוד מלכים. האיכר הובא לפני הקיסר וחיוך של שביעות רצון עלה על פניו, הן עכשיו יזכה לעושר וכבוד מן הקיסר. הקיסר פנה אליו בחיוך של הכרת טובה: "קצבה מכובדת הוקצבה לך מדי חודש מארמוני. מלבד זאת, כל הוצאותיך והוצאות משפחתך במאכל ומשתה, מלבוש וריהוט, רפואה ונופש – הכל בכל על חשבון הארמון. אבל זו רק התמורה הכספית. "אמור נא", המשיך הקיסר בנועם, "מה היית רוצה עוד לבקש?" האיכר לא היסס: "מלכי הרם, הן נתת לי כל אשר בדעתי לשאול, ולא יחסר לי מאומה אחר שהגדלת חסדך עמי. זאת ארצה לשאול: מה הייתה תחושתך כשחשתי בהבל פיהם של החיילים המתכופפים לחפשיך תחת המיטה וכמעט שגילוך..."

הקיסר האדים מזעם לשמע הבקשה המחוצפת. "קחווה לגרדום מיד!" זעק. "כלום לא מצא משאלה אחרת לבקש?!"... דבר הקיסר לא איחר להיעשות והאיכר המסכן מצא עצמו על בהונות רגליו כשהכיסא מתחתיו ועניבת התלייה על צווארו. לפתע, כמסוּם מקום, הופיע הקיסר בכבודו ובעצמו מחיך מאוזן לאוזן: "הסירו את העניבה מצווארו". הפקודה בוצעה מיידית. כעת היה האיכר מבולבל לחלוטין, אך הקיסר שאל אותו בזיק שובב: "נו, כעת אתה מבין כיצד הרגשתי באותו הרגע?!"... על פי מעשה זה, מבארים את סיבת הבאתו של המצורע דווקא לכהן. שכן לפי ההלכה, אין צורך שהכהן יהיה תלמיד חכם או בר סמכא, מספיקה העובדה שהוא כהן, ויהיה לידו מי שיאמר לו את הדין והוא זה שיכריע בהבל פה: "טהור", "טמא". בכך יש משום לקח לבעל הלשון הרע שנצטרע: עד עתה חשב לעצמו 'מה בסך הכל אמרת?', 'למי הפריע שנהייתי לפטפט?' ממילה או שתיים יכול להיגרם נזק כה רב? אומרת התורה: הביאוהו אל הכהן, רק באמצעות המחשה חיה, כמו העובדה שבמילה אחת שמוציא הכהן מפיו - ואפילו כהן שאינו בקי בדיני נגעים - מיד מסגירים אותו מחוץ למחנה למשך שבוע ושניים. או אז, יחוש על בשרו מה עולל הבל פיו לאנשים עליהם דיבר. (גד שכטמן)

**ברכה והצלחה
ובריאות איתנה**
אסף בן אשר ומשפחתו הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפחתו הי"ו

לרפואה שלימה
סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
טוביה שרבי בן נזימה
ומשפחתו הי"ו
דוד חיים בן עליזה
ומשפחתו הי"ו
אופיר דלל בן אורה
ומשפחתו הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
מהרב **שמשון פוקס שליט"א**
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכנ"ס **אור אבנר**
ר'ח' **משה דיין** קרית הסביונים **יהוד**
מנחה - בשעה 18:35

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
ר'ח' דוד אלעזר 18
תפילת שחרית 6:30
מנחה וערבית (סמוכות) 18:45
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ב' - הרב **הגאון אברהם הכהן שליט"א**
יום ג' - הרב **רפאל עגיב שליט"א**
יום ד' - הרב **בן יאבו שליט"א**
יום ה' - הרב **שלום אטלן שליט"א**

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב **יוסף חיים זצ"ל**
שחרית - 5:45 נץ
מנין ב' - 7:30
מנחה ערבית - 18:30
שיעורי תורה מידי יום
שעה לפני מנחה
יום א' ב' ה'
רב **בית הכנסת**
הרב **יהונתן אמדדי שליט"א**
יום ג'
הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ד'
הרב **נאור דרשני שליט"א**
יום ה' -
הרב **רפאל עגיב שליט"א**
בשעה **20:00**
"יש קונה עולמו בשעה אחת"
שימו לב <<<<

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00